Lakšársky spravodajca

Príležitostné vydanie venované 15. ročníku turistického pochodu Lakšárska jedenástka

číslo 1 / ročník XVII. Máj 2022

LAKŠÁRSKY ČAS

Bývam v malej dedine
na Záhorskej nížine.
V Lakšároch je plno radovánok,
z lesa prúdi čerstvý vánok.

Je v nich množstvo zvierat
a môžete si tu huby zbierať.
Pri lese tu potok prúdi,
z ulíc vykúkajú tváre ľudí.

Môžete zájsť i do Lipovca
a stretnete tu dákeho kôrovca.
Máme tu i jedenástku
a usmievavú pani starostku.

Sú tu i jesenní majstri,
naši futbalisti.
Na vojenské akcie
choďte do strelnice.

Máme tu i slávne hviezdy,
Winklerové sú to sestry.
Na kopci nám kostol stojí,
nevesty sú tu v závoji.

Zaspievajú nám Slniečka,
rozochvejú všetky srdiečka.
Pri Červenom rybníku vanie vánok,
stráži psíkom večný spánok.

Na Lakšárskom jazere
kŕkajú žaby ako v opere.
Na prvého mája
každý z nás si máva.

Keď k nám príde Mikuláš,
opýtaš sa: „Čo mi dáš?“
Potom prídu Vianoce,
na námestí sa stromček ligoce.

Skôr než príde Nový rok,
spravíme si silvestrovský večierok.
Ohňostroj je o polnoci,
niekomu niet pomoci.

Hlava sa mi z toho točí
a vyvaľujem iba oči.
To je naša dedina
v širom svete jediná.

Aneta Vallová, 7. ročník

Obec Lakšárska Nová Ves o rozlohe 3694 ha leží na západom Slovensku v severovýchodnej časti Záhorskej nížiny na hlavnej ceste spájajúcej Malacky okresné mesto Senicu. Takmer celé územie obce je súčasťou CHKO Záhorie. Nachádzajú sa v ňom 2 národné prírodné rezervácie: Červený rybník, Zelienka a prírodná rezervácia Jasenácke s výskytom vzácnych druhov rastlín a živočíchov – jediných svojho druhu. Nie menej dôležité je územie Európskeho významu Lakšárska duna.

Rozmanitosť prírody možno vnímať na turistických chodníčkoch, ktorými je poprepletané celé územie obce. Zaujímavosťou je aj 1. náučný chodník v CHKO Záhorie Lakšárska Nová Ves – Tomky, v dĺžke 10,5 km, ktorý vznikol v rámci programu PHARE cezhraničná spolupráca Slovensko – Rakúsko a bol otvorený 14. júla 2006. Trasa chodníka bola vytypovaná v spolupráci so Správou CHKO Záhorie. Je osadený 10 informačnými tabuľami v slovenskom a nemeckom jazyku.

Náučný chodník dal podnet k turistickým aktivitám v obci a každoročnému usporiadaniu podujatia Lakšárska jedenástka, ktorá využíva väčšiu polovicu trasy náučného chodníka. Absolvovať sa dá aj v opačnom smere.

NÁUČNÝ CHODNÍK

0. tabuľa - Náučný chodník Lakšárska Nová Ves – Tomky – 0 km

Náučný chodník začína v Lakšárskej Novej Vsi na námestí tabuľou so stručnými informáciami o každej zastávke s kilometrovníkom a končí na Tomkoch (Borský Svätý Jur) medzi vodnými nádržami Horná a Dolná Studená voda. Pri náučnom chodníku sú nasledovné zastávky s informačnými tabuľami:

1. Pod Závrštím – 0,8 km

V tejto oblasti sa nachádzajú pieskové duny, naviate pieskom miestami až do výšky 40 m. Najbližšia duna je Kobylárka. Pôda na pieskovom substráte má málo živín, veľkú prevzdušnenosť a priepustnosť a zadržiava málo vody. Darí sa tu rásť stromom, ktoré si pomáhajú symbiózou s hubami. Najprispôsobivejšia je borovica a aj dub. Borovica bola prvou lesnou drevinou, ktorá zalesnila obnaženú pôdu po ústupe ľadovcov pred 8000 rokmi. Za ustupujúcou tundrou sa rozširovala spolu s brezou.

Borovicové porasty na Záhorskej nížine majú vyše 80-percentné zastúpenie v drevinovej skladbe. Zaberajú plochu asi 390 km^2. Borovica je drevinou slnečných stanovíšť. Je odolná voči mrazom i horúčavám a schopná znášať i tie najextrémnejšie klimatické a pôdne podmienky. Má schopnosť zmladzovať sa na obnaženom piesku bez humusu. Jej významnou vlastnosťou je tiež zmladzovanie na požiarom zničenom stanovišti.

Ideálne podmienky tejto lokality – piesčitá pôda a zmiešané lesy ponúkajú hubárom pestrú paletu jedlých húb. Mnohé sa objavujú už začiatkom mája, vyvrcholenie sezóny býva v septembri, ale rastú až do zimy.

2. Národná prírodná rezervácia (NPR) Červený rybník – 2,2 km

Lokalita Červený rybník sa nachádza pri osade Šišuláky. Je uzavretá v borovicových lesoch. Rozprestiera sa na ploche 118,5 ha a leží v nadmorskej výške 186 m. Jej centrálnu časť tvorí otvorená vodná plocha – umelé jazierko. Na odlesnených plochách sa obajvuje červeno sfarbený piesok a železité konkrécie. Sú to zoxidované soli železa, ktoré pokrývajú aj okolie jazierka. Toto je pravdepodobne aj pôvod názvu celej oblasti – Červený rybník.

V blízkosti jazierka sú slatinné lúky s rozlohou 5,3 ha. Sú atlantického typu a dosahujú tu najvýchodnejšiu hranicu v karpatskej oblasti. V súčasnosti je z NPR Červený rybník popísaných 223 druhov rastlín, z toho 23 druhov stromov a krov.

Národná prírodná rezervácia Červený rybník je chráneným územím od roku 1964. Ide tu o ochranu biotopov močiarnej vegetácie na Záhorskej nížine. Na močiarnych spoločenstvách rastú vzácne rastliny a byliny. Mimo močiarnych plôch sú sekundárne spoločenstvá borovicových a smrekových monokultúr. Postupom času strácajú charakter hospodárskeho lesa a predpokladá sa, že sa zmenia na zmiešané porasty.

Rastlinný kryt NPR Červený rybník tvoria prevažne lesné spoločenstvá. Na menšej ploche sa vyskytujú travinnobylinné spoločenstvá a vodné spoločenstvá.

3. Mokrade – 3,8 km

Močiare sú porastené drevinami s prevahou jelše lepkavej s prímesou jarabiny vtáčej a brezy bielej a krovinami ako krušina jelšová a kalina obyčajná. Veľkou rozmanitosťou sa vyznačujú rastlinnobylinné spoločenstvá. Z kvitnúcich druhov v jarnom období upútajú najmä orchidey – vstavač májový a záružlie močiarne.

Zistilo sa tu viac ako 40 druhov vtákov. K vzácnym a ojedinelým patrí lelek lesný, bocian čierny, ďateľ prostredný, ďateľ čierny, sýkorka uhliarka a sýkorka chochlatá. Netopiere tu sú zastúpené ôsmimi druhmi. V mokradiach žijú európsky chránené obojživelníky ako kunka červenobruchá, ropucha zelená, rosnička zelená a skokan štíhly. Z plazov je hojne zastúpená jašterica bystrá. Ojedinelý je výskyt vážky „klinovky", ktorá sa na Slovensku vyskytuje len na Borskej nížine a jej okolí. Zistených bolo vyše 300 druhov chrobákov. Mnohé z nich sú veľmi zriedkavé a silno ohrozené.

4. Lúka – 4,4 km

Lúka je zaujímavá pre množstvo chránených druhov rastlín. Preto je cieľom mnohých ekológov, a to aj zo zahraničia. Konajú sa tu napríklad aj Medzinárodné tábory na ochranu mokradí.

Lúka sa rozprestiera na ploche 6 ha. V 60. rokoch sa celoplošne meliorovalo, takže aj tu, ako v celej rezervácii, poklesla hladina spodnej vody. Napriek tomu sa tu stále nachádza veľa vzácnych druhov rastlín.

V letnom období je lúka pokrytá rozkvitnutými vysokými bylinami. Dominujú vlhkomilné, modro kvitnúce druhy pichliačov: pichliač sivý a pichliač potočný. Hojne je zastúpený žlto kvitnúci čerkáč obyčajný. Rastú tu aj orchidey – vstavač májový.

Severozápadným smerom od lúky sa v zmiešanom lese nachádza aj kopytník európsky.

5. Dolné Valy a Horné Valy – 5,3 km

Dolné Valy sú osada nachádzajúca sa uprostred lesov. Je to rozptýlené osídlenie z dôvodu protipožiarnej ochrany. Pôvodná architektúra vyjadrovala harmonickú symbiózu vidieckeho osídlenia s prírodou. Osada vznikla okolo vodného zdroja vretenovitou zástavbou, ktorá pozvoľna prechádza na prícestnú zástavbu. Patrí do katastra obce Borský Jur. Zrekonštruované domy slúžia dnes najmä ako rekreačné chalupy.

Pri mlyne na potoku Lakšár vznikla osada Horné Valy, ktorá oddávna patrí k Lakšárskej Novej Vsi. Aj táto osada predstavuje typické ukážky sídiel a bývania v regióne. Domy, na ktorých sú zachované prvky ľudovej architektúry, slúžia aj tu na rekreačné účely.

6. Rybník – 5,4 km

Centrálnou časťou Národnej prírodnej rezervácie Červený rybník je rybník s rovnakým názvom. Je to umelé jazierko, ktoré vzniklo prehradením depresie. V súčasnosti má rozlohu 0,8 ha a je napájané sústavou prameníšk, vyvierajúcich spod pieskových presypov na severnom okraji takmer až pri obci Lakšárska Nová Ves. NPR Červený rybník je tak prirodzeným biokoridorom s podobnou Národnou prírodnou rezerváciou Zelienka. Okolo jazierka je pôda vďaka zoxidovaným soliam železa pokrytá červeno sfarbeným pieskom.

Okolo rybníka rastie jelša lepkavá a vŕba, ktorá má krovitú podobu.

Na vodnej ploche pôvodne rástlo lekno biele, žiaľ neustále ho ubúda a hrozí mu vyhynutie. Pri jazierku sa vyskytuje kosatec žltý. Na jar tu kvitne záružlie močiarne a vachta trojlistá.

7. Horáreň Lásek – 8,0 km

Z pôvodnej horárne sa stala poľovnícka chata. Poľovnícke chaty roztrúsené po borových lesoch tvoria už tradičný kolorit Záhoria. Slúžia ako prístrešie pre miestnych poľovníkov. V oblasti borových lesov žije totiž viacero druhov lovnej zveri.

Srnčia zver sa vyskytuje nepravidelne a najčastejšie v okrajovom pásme lesov, kde sa stretáva viacero typov biotopov so širokou škálou potravy.

V nížinných lesoch nachádzajú dobré podmienky pre silnú populáciu diviaky.

Nepôvodný druh fauny je bažant. Svojimi ekologickými nárokmi je priam predurčený pre kultúrnu krajinu. Najlepšie mu vyhovujú oblasti s pestrou mozaikou polí, lúk, drobných lesov, krovín a trstín. Prostredie musí ponúkať dostatok krytu, potravy a vody.

Zajac poľný osídľuje okrajové pásma lesov a žije mozaikovite aj v lesoch.

Veľmi vzácne sa tu vyskytuje dominantný druh bylinožravca jeleň obyčajný. Borovicové pásmo lesov je vhodné na prosperovanie populácie jelenej zveri. Podmieňuje ho prirodzená bohatá škála vhodnej potravy, ktorú si dopĺňa kultúrnymi rastlinami na poľnohospodárskej pôde.

8. Tomky – 10,0 km

V tejto oblasti sú dve vodné nádrže s názvom Studená voda.

Pôvodne sa tu rozprestierala rozsiahla mokraď s vlhkými lúkami. Tvorila významný biotop pre veľké množstvo dnes už vzácnych druhov rastlín a živočíchov. Vodné nádrže boli vybudované v 70. rokoch spolu s cestnými komunikáciami a chatovou zástavbou. V blízkosti nádrží zostal zachovaný fragment pôvodnej mokrade reprezentujúci torzá pôvodnej flóry a fauny.

Územie je súčasťou dunovej zvlnenej roviny tvorenej nánosmi viatych pieskov. Odvodňované sú Lakšárskym potokom – prítokom rieky Rudava. Vodné nádrže sú napájané atmosferickými zrážkami. Pre širšie územie majú význam ako rezervoár podzemnej vody.

Vo fragmente pôvodnej mokrade zostalo rastlinné spoločenstvo s 253 druhmi. Z nich 53 patrí k ohrozeným druhom. Najvýznamnejšie sú: perutník močiarny, vzhľadovo atraktívna vodná bylina vysoká do 60 cm, ďalej ostrica úzkolistá, ostrica Davalianova a ostrica Hartmanova.

Zo živočíchov má lokalita najväčší význam pre vodné vtáctvo. Okrem každoročného hniezdenia labute veľkej využívajú vodnú nádrž na hniezdenie: potápka veľká, potápka čiernokrká, bučiačik obyčajný, trsteniarik veľký, trsteniarik malý, strnádka trsťová a kúdeľnička lužná. Na vodnej ploche sa najpočetnejšie vyskytujú kačice a lysky čierne. Zalietava sem loviť bocian čierny.

9. NCH Tomky – Lakšárska Nová Ves – 10,5 km

Informačná tabuľa je zhodná s 0. tabuľou, jednotlivé zastávky sú v opačnom poradí.

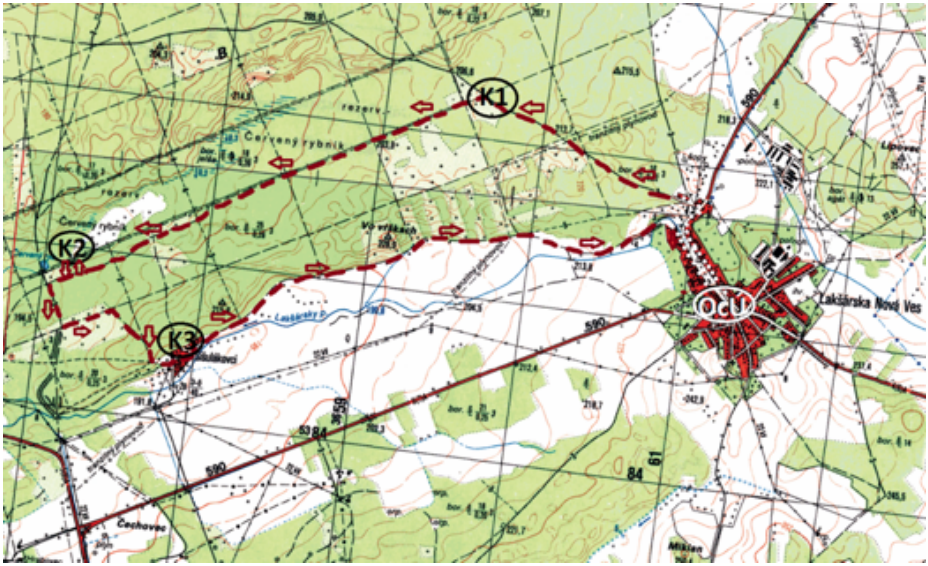
LAKŠÁRSKA JEDENÁSTKA

Bola ďalším krokom k rozvoju turizmu v Lakšárskej Novej Vsi. K zatraktívneniu obce a okolitej prírody prispel náučný chodník a turistické atrakcie ako jedenástka prispievajú k jej propagácii v širokom okolí.

Mnohé turistické chodníčky na území obce Lakšárska Nová Ves využívajú turisti pri Hasprunskej 20, 23 a 50 (označenie H20, H23, H50) a to bol tiež podnet k zorganizovaniu domáceho lakšárskeho podujatia na domácom lakšárskom území.

Lakšárska jedenástka sa koná pravidelne, každý rok, spravidla v mesiaci máj. Jej trasa vedie po náučnom chodníku až po zastávku Horné a Dolné Valy a potom pokračuje samostatnou trasou označenou značkou L11 cez osadu Šišuláky, pod Vŕškami k dolnému koncu obce a končí pri budove obecného úradu. Turisti prechádzajú cez 4 kontroly. Prvá kontrola je pred zastávkou NPR Červený rybník. Druhá kontrola je na chate pri rybníku, kde si môžu turisti oddýchnuť, občerstviť sa, prípadne opiecť na ohni špekáčiky. Tretia je v osade Šišuláky pred stodolou - chatou a potom dlhá trasa v príjemnom prostredí lesa do obce k štvrtej kontrole v cieli. Každý účastník dostane diplom a upomienkový predmet s logom podujatia.

Takmer celá Lakšárska jedenástka vedie cez borovicové lesy po nenáročnej trase s malým prevýšením, takže turistika je vhodná aj pre rodiny s deťmi, ktoré často chodia aj s kočíkmi. Dá sa absolvovať aj na bicykli.

Značenie trasy: OcÚ – K1 – K2 - značka náučného chodníka; K2 – K3 – OcÚ - nápis L11

Každý ročník má svoje logo živočícha alebo rastliny, ktoré sa nachádzajú v danej lokalite, cez ktorú vedie turistický chodník a svoju farbu trička, ktoré je možné zakúpiť si pri registrácii. Registrácia prebieha od 8.00 do 10.00 a preukaz je zlosovateľný na záver podujatia. Pri registrácii je vždy pripravená informačná tabuľa s popisom aktuálneho loga.

Pravidelne nás navštevujú naši priatelia z Rabensburgu, s ktorými sme nadviazali spoluprácu pri realizácii cezhraničného projektu.

Na záver sa koná vyhodnotenie naj turistov: naj-mladší, naj-starší, naj-vzdialenejší a naj-väčšia skupina našich aj zahraničných účastníkov, ktorí dostanú naj-suvenír.

Podujatie pravidelne podporuje Trnavský samosprávny kraj dotačným systémom na podporu športu.

História Lakšárskej jedenástky

27. mája 2007 – 1. Lakšárska jedenástka v znamení kozáka brezového

Kozák brezový, druh s hnedým klobúkom, rastie pod brezami. Voláme ho aj „brezák“ či „brezovec“. Jeho dužina po rozkrojení nikdy nemení farbu, a tak sa dá ľahko odlíšiť od podobných druhov. Šupinky na jeho hlúbiku sú tmavé, čím sa líši od podobného, taktiež pod brezou rastúceho kozáka sivohnedého, ktorého dužina v báze hlúbika nápadne zelenie.

Farba trička - olivovo zelená

Počet účastníkov – 143

Pred pochodom bola vyhlásená súťaž „Fotografia v plenéri“, do ktorej sa prihlásilo 5 fotografov so zaujímavými zábermi okolitej prírody.

8. júna 2008 – 2. Lakšárska jedenástka v znamení mloka obyčajného

Mloky môžeme pozorovať v každej vode, v nížinách aj pahorkatinách až do nadmorskej výšky tisíc metrov. Vyhýba sa len zalesneným vodným biotopom. Na život mu stačí malá voda. Tam ho aj najskôr zbadáme, ako vypláva k hladine nadýchať sa čerstvého vzduchu. Mlok má totiž pľúca, hoci žije vo vode, preto sa chodí pravidelne na hladinu nadýchať a nabrať vzduch do zásoby. Ak ho pri tejto činnosti nevyrušíme, zostane niekedy v teplých slnečných lúčoch ležať na hladine v rastlinách tak, že s nimi splýva.

Farba trička - žltá

Počet účastníkov – 107

Na menšej účasti sa podpísal dážď, ale pravého turistu to neodradí.

Do súťaže „Fotografia v plenéri", sa prihlásili 2 účastníci.

16. mája 2009 – 3. Lakšárska jedenástka v znamení rosničky zelenej

Žaby patria medzi obojživelníky. Žaba je v dospelosti bezchvostý obojživelník s krátkym telom, širokou hlavou, skákavými zadnými nohami. Chvost majú len žubrienky, ktorý im pri metamorfóze (vývoji) odpadáva. Ako obojživelníky môžu dýchať na vzduchu aj vo vode. Dospelé žaby dýchajú pľúcami, larvy (žubrienky) dýchajú žiabrami. Z vajíčok vzniknú žubrienky a z nich potom dospelé žaby. Často majú silne vyvinuté zadné končatiny, vďaka nim výborne skáču. Živia sa najčastejšie hmyzom. Známych je asi vyše 5 000 druhov, v našich podmienkach žije napríklad ropucha obyčajná, skokan hnedý, rosnička zelená.

Turisti si mohli vybrať klasickú jedenástku alebo sedmičku so sprievodcom k národnej prírodnej rezervácii Zelienka s odborným výkladom miestneho ochrancu prírody.

Farba trička - krémová

Počet účastníkov jedenástky – 153

Počet účastníkov sedmičky – 25

Do súťaže „Fotografia v plenéri“, sa prihlásili 6 účastníci.

22. mája 2010 – 4. Lakšárska jedenástka v znamení čerkáča obyčajného

Čerkáč obyčajný je trváca rastlina, často sa vyskytujúca na našom území a aj priamo na lúke pri Červenom rybníku. Je vhodná hlavne do vlhkých miest v blízkosti vodných nádrží alebo jazierok. Dorastá do výšky 50 – 120 cm a kvitne od júna do augusta krásnymi, čisto žltými kvetmi. Ide o rastlinu, ktorá sa rozmnožuje samovýsevom. Používa sa ako náhrada trávnikov na zatienených stanoviskách alebo ako repelent.

Farba trička - modrá

Počet účastníkov jedenástky – 149

Počet účastníkov sedmičky – 6

Súťaž „Fotografia v plenéri" skončila. Fotografie boli všetky pekné a bolo veľmi ťažké vybrať najkrajšiu. Účastníkov minuloročnej súťaže sme odmenili obrázkom s vlastnou autorskou fotografiou.

28. mája 2011 – 5. Lakšárska jedenástka v znamení lekna bieleho

Lekno biele je trváca rastlina z čeľade leknovité. Je jedným z približne 50 druhov. Vzhľadom na efektné veľké kvety plávajúce na hladine je druh rozšírený pri pestovaní, najmä v podobe farebne kvitnúcich obmien. V mnohých krajinách vrátane Slovenska bol druh zahrnutý pod právnu ochranu z dôvodu ohrozenia miest jeho prirodzeného výskytu.

Rastie v stojatých alebo mierne tečúcich vodách a bývalo súčasťou flóry Červeného rybníka. Podzemok má v bahnitom dne, z ktorého vyrastajú dlhé stopky listov a stonka. Listy a kvet plávajú na hladine občas sa pri preťažení môžu potopiť ale potom znova vyplávajú na hladinu.

Lakšársku sedmičku sme už neorganizovali, pretože prioritný záujem turistov smeroval k jedenástke.

Farba trička – fialová a zelená

Počet účastníkov – 85

Znova sa na účasti podpísal celodenný dážď.

26. mája 2012 – 6. Lakšárska jedenástka v znamení roháča obyčajného

Roháč obyčajný je náš najväčší chrobák (60 – 75 mm). Je ozdobou našich dubových lesov. Žije všade v starších, teplejších dúbravách, kde lieta od júna do júla. Miestami je hojný. Živí sa šťavou, ktorú duby ronia na miestach poranenia. Larva žije v starých, trúchlivých pňoch, kde sa vyvíja 3 a niekedy aj viac rokov. Je podobná pandrave chrústa, ale je podstatne väčšia. Samce majú mohutné hryzadlá. Pretože sa vyvíja v starých mŕtvych alebo chradnúcich stromoch, škody nespôsobuje.

Farba trička – červená a biela

Počet účastníkov – 146

25. mája 2013 – 7. Lakšárska jedenástka v znamení veveričky obyčajnej

Veverice žijú v konároch a skáču medzi nimi s výbornou obratnosťou a šikovnosťou. Slúžia im na to silné labky a dlhé prsty s pazúrmi. Ak uteká veverička pred nebezpečenstvom, dokáže skočiť až štyri metre. Pre lepší balans a zároveň ako kormidlo im slúži chvost. Veveričky môžu mať rôzne farby, avšak možno kvôli rozprávkam, kde často vystupujú, si ich predstavujeme ako ryšavé. Môžu mať celú škálu hrdzavých odtieňov, ale aj hnedú či čiernu farbu.

Farba trička – oranžová
Počet účastníkov – 139

17. mája 2014 – 8. Lakšárska jedenástka v znamení bociana

Patrí medzi väčšie vtáky a dosahuje hmotnosť 3 000 - 4 000 g. Zobák a nohy sú dlhé, červeno sfarbené, operenie je biele s čiernymi letkami a čiernymi veľkými krídelnými krovkami. Mláďatá sa odlišujú od dospelých jedincov najmä tmavým sfarbením zobáka a nôh. Počas letu drží krk rovno natiahnutý dopredu, čím sa jeho letová silueta odlišuje napríklad od volaviek. Hniezdenie sa sústreďuje do nížinných a stredných polôh s otvorenými, najčastejšie mokraďovými biotopmi. Druh sa na jar vracia zo zimovísk obvykle v marci. Loví najmä na vlhších miestach, často v okolí vodných tokov, na vlhkých lúkach, ale aj na poliach s nižšou vegetáciou, najčastejšie počas chôdze. Zimuje vo východnej, západnej až južnej Afrike.

Farba trička – krémová a svetlá modrá

Počet účastníkov – 122

Znova dážď a preto nižšia účasť.

16. mája 2015 – 9. Lakšárska jedenástka v znamení kysličky obyčajnej

Kyslička obyčajná je drobná bylinka vyrastajúca zo slabého, plazivého podzemku, ktorý nahradzuje nadzemnú os. Z podzemku vyrastajú jednak charakteristické dlhostopkaté listy, zložené z troch srdcovitých, po odtrhnutí rýchlo vädnúcich lístkov, jednak dlhostopkaté ozdobné kvety. Kyslička obyčajná rastie najradšej v tienistých a vlhkých lesoch, najmä pri lesných potokoch a rybníkoch, obyčajne hromadne na dosť veľkých priestranstvách, vytvárajúc tak ucelené, pospájané porasty. Kvitne v apríli a v máji a často v jeseni aj druhýkrát.

Farba trička – šedá a zelená

Počet účastníkov – 211

21. mája 2016 – 10. Lakšárska jedenástka v znamení borovicovej šišky

Borovica je ihličnatý strom s mohutným, hlboko idúcim hlavným koreňom a široko rozostretou až plochou korunou. Borovice do záhorského piesku vysádzali už za čias Márie Terézie. Vajcovito-kužeľovité šišky sú visiace, nedozreté zelené, dozreté sivohnedé, 3-6 cm dlhé a 1-3 cm široké a semená sú krídlaté. Samčie šišky sú žltkasté, samičie sú červenkasté, zvyčajne párovité na konci vetví.

Farba trička – zelená

Počet účastníkov – 276

Zaznamenali sme nárast popularity podujatia, ale aj účasť zahraničného turistu zo vzdialeného Švédska.

20. mája 2017 – 11. Lakšárska jedenástka v znamení smreka obyčajného

Smrek obyčajný je najrozšírenejší strom na Slovensku. Samčie šišky sú červenopurpurové s dĺžkou 2 – 2,5 cm. Samičie sú valcovité, s tvrdými šupinami a vyrastajú na koncoch vlaňajších výhonkov. Okrem svojej dĺžky, ktorá môže byť až 16 cm sa od samčích odlišujú tiež farbou. Zvláštnosťou mladých šišiek je, že rastú smerom nahor a sú sfarbené buď do purpurofialova alebo do zelena. Dozrievajú v prvom roku. V čase zrelosti majú základnú farbu svetlohnedú, visia nadol. Semená sú tmavohnedé, na spodku končisté a majú krídlo.

Farba trička – žltá a cyklámenová

Počet účastníkov – 275

Zaznamenali sme najvzdialenejšieho zahraničného turistu, ktorý pochádzal z Kene.

19. mája 2018 – 12. Lakšárska jedenástka v znamení hríba dubového

Huby sú pre našu oblasť typické, ide hlavne o dubák a suchohríb. Dubák je výborná jedlá huba, vhodná aj na sušenie. Je výborný aj na polievky a omáčky. Možnosť zámeny za iné jedlé hríby napr. hríb smrekový, hríb brezový, hríb bronzový a iné.

Farba trička – khaki zelená a zelená

Počet účastníkov – 277

18. mája 2019 – 13. Lakšárska jedenástka v znamení dubového lista

Dub je mohutný listnatý strom. Jeho koruna je mohutná, nepravidelne a robustne rozložitá, pretiahnutá smerom nahor. Kôra je tmavosivá, a hrubo rozpukaná. Dorastá do výšky 30-40 metrov. Listy sú dlhé obráteno vajcovité s krátkymi stopkami, okraje listov sú vlnkovito-laločnaté, najširšie sú v prostriedku.

Kvitne v apríli a v máji. Kvety sú jednopohlavné, samčie súkvetie má charakter jahniad na tohoročných vetvičkách, samičie jahňady rastú na letorastoch. Plodom je žaluď.

Farba trička – hnedá a sivá

Počet účastníkov – 390

Zaznamenali sme rekordnú účasť.

Rok 2020

Smutný rok bez jedenástky, lebo COVID

12. júna 2021 – 14. Lakšárska jedenástka v znamení jeleňa lesného

Jeleň lesný patrí medzi najväčších zástupcov svojej čeľade. Cez leto má jelenia srsť obvykle hnedú farbu s červeným nádychom a u samcov je väčšinou navyše viditeľná aj menšia srsť na krku. Najtypickejším znakom pre samcov sú parohy, ktoré každý rok, zvyčajne na konci zimy, zhadzuje. Na jar, keď jeleňom rastú nové parohy, sú porastené jemnou ochrannou zamatovou vrstvou, ktorá neskôr zmizne. Samec s jednou výsadou, ktorá sa nazýva očník, sa v poľovníckej reči označuje ako vidlák. Druhá výsada sa označuje ako nadočník, posledná potom ako operák; samce sa potom s ňou nazývajú šestoráci. Rozvetvené zakončenie parožia sa za výsadu už nepovažuje a označuje sa ako koruna.

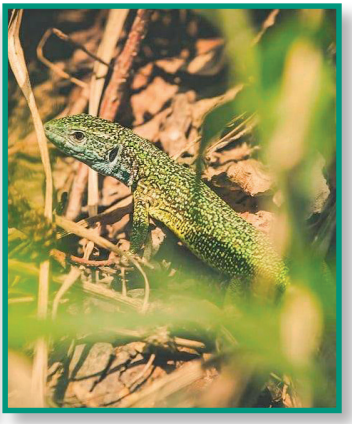
Farba trička – hnedá

Počet účastníkov – 223

Pokúsili sme sa po nepríjemnom období nariadení a zákazov s minimálnou propagáciou jedenástku zorganizovať a vydarila sa. Žiaľ zahraniční turisti sa nemohli zúčastniť.

21. mája 2022 – 15. Lakšárska jedenástka v znamení srnca lesného

Srnec lesný je jedným z najrozšírenejších druhov raticovej zveri na Slovensku. S výnimkou vysokohorských polôh sa s ním môžme stretnúť na celom našom území. Najhojnešie zastúpenie má v nížinných oblastiach s rozsiahlymi poliami. Srnec lesný je našou pôvodnou raticovou zverou. Patrí do podčeľade jeleníky. Je oveľa menší ako jeleň. Srnčia zver má v lete červenohnedú až žltohnedú farbu a biele zrkadlo. Na zimu presrstí do sivohnedej až sivej farby. Srnčatá majú po narodení klasické svetlé škvrny, ktoré v auguste miznú.

Naj-zaujímavosti Lakšárskej jedenástky:

- najmenej účastníkov – rok 2011 – 85 (chladno a daždivo)
- najviac účastníkov – rok 2019 – 390 (príjemne a polooblačno)
- najmladší účastník – rok 2021 – 1-mesačná
- najstarší účastník – rok 2021 – 84-ročný
- najvzdialenejší účastník – rok 2017 - Keňa

Podujatie má u miestnych obyvateľov úspech, o čom svedčí každoročný nárast záujemcov. Preto možno potvrdiť, že „prebudenie" záujmu o pohyb a obdiv krásnej okolitej prírody sa podarilo aj vďaka Lakšárskej jedenástke.

Projekt sa realizuje s finančnou podporou
Trnavského samosprávneho kraja

Texty a fotografie: archív OcÚ, CHKO Záhorie

Lakšársky spravodajca - občasník obyvateľov obce Lakšárska Nová Ves
Vydáva obec Lakšárska Nová Ves. IČO: 00309681. Šéfredaktorka: Oľga Procházková, redakčná rada: Andrea Vilémová, Ladislav Labo, Ján Pechmann, Róbert Winkler, Milan Pokus, Emília Pechmannová.
Za jazykovú a štylistickú stránku sú zodpovední autori jednotlivých príspevkov.
Náklad: 300 kusov. Grafická úprava a tlač: Tlačiareň Durlák s.r.o., Senica.
Noviny sú registrované Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky pod r. č. EV 3199/09,
ISSN: 1339 - 1143, Sídlo vydavateľa a adresa redakcie: Obec Lakšárska Nová Ves, 908 76 Lakšárska Nová Ves, OcÚ č. 90, Tel.: 034 6549817-9, Fax: 034 6549819, E-mail: obec@laksarskanovaves.sk.

